

Dagens frågor

Vi väntar på biskoparna

I Svensk Tidskrift 1983 (sid 496) påpekades att en ny förgrening av den kristna fredsaktivismen började arbeta sig fram. Samma personer som legat bakom den namninsamling för fred, som genomfördes på ett moraliskt minst sagt otillfredsställande sätt, hade under beskydd av biskop Carlzon i Stockholm börjat bygga upp en organisation för "fredsprojekt". Den skulle genom kontaktombud stå i förbindelse med alla församlingar i Svenska kyrkan. Dessa från kyrkoråden fristående och centralt ledda ombud skulle bedriva politisk verksamhet. I grunden låg propaganda mot Sveriges försvar. Man talade för civilmotstånd. Vi skrev om den saken: "Att förespråka civilmotstånd under ockupation är i de flesta fall oansvarigt. Det är svårt att tro att biskop Carlzon verkligen vet vad han talar om. Men i så fall ligger han i händerna på andra. De vet nog."

Nu är all tvekan onödig. Ätminstone i ett stift har kontaktombud inrättats. Där har man, man måste tyvärr tro med biskopens välsignelse, utgivit en "Fredsbulletin: 1/84" med underrubrik "Svenska kyrkan/Lunds stift". Skriften utger sig alltså företräda Svenska kyrkan. Redan detta är bedrägligt.

I juni i år hade ombuden anordnat ett "fredsläger". Tre dagar fylldes enligt bulletinen med sång, dans – afrikansk och disco – lek, meditation, Pippi Långstrump på de sju haven, solidarisk matlagning, skogspromenader med växtbotanisering, civil olydnad, intressanta fördrag. Lägg märke till hur "civil olydnad" instoppas bland de av stiftets kyrkfolk betalade nöjena. Man får lära sig hur det går till att vara olydig, står det på ett

annat ställe. Civilmotståndet, att ställa upp mot en ockupationsmakt, har trapats ned till olydnad. Avses rent av olydnad mot svensk lag? Eller finns bland dem som lär ut detta ämne någon som vill påstå, att repressalierna från en ockupant blir mildare därför att några ord blir suddigare?

Att svenskar skall göra motstånd mot en angripare är självklart, men detta skall göras inom ramen för svenskt försvar sådant statsmakterna fastställt det. Det motstånd som döljs bakom ombudens "olydnad" innebär ingenting annat än ett försök att riva upp försvaret.

Den solidariska matlagning, som lärs ut, är också värd att se på. Man fick reda på hur man skall undvika varor som tillverkats av multinationella företag! Här stack bockfoten fram. Detta är ju ett gammalt kommunistiskt propagandanummer. Det lär behövas flera svenska biskopar än biskopen i Lund för att förklara vad Svenska kyrkan har att invända mot internationellt ekonomiskt samarbete.

Enligt uppgift blir biskoparnas inställning till fredsarbete så småningom känd. De skall ge ut ett herdabrev i fredsfrågan. Detta avvaktas med spänning och med vissa förhoppningar. De kan knappast undvika att yttra sig om vad som nu bedrivs i Kyrkans namn.

Ett och annat teologiskt uttalande behövs också. Biskoparna bör läsa "Fredsarbete i motvind" i bulletinen, sid 14. Ett "fredsombud", som de nu heter, beskriver där sig själv och sina medkristna. Hon indelar de kristna i grupp 1, som hon själv tillhör, där synsättet är att "vi är rikt rustade med olika gåvor för att kunna förvalta Guds skapelse... Vi har

som Guds medarbetare stort ansvar för vad som händer i världen ...” Grupp 2 vill däremot att ”vi skall arbeta för Gudsrikets utbredande i människors hjärtan, avhjälpa nöd, svält och sjukdomar och bistå vår nästa men inte ta del i den världsliga politiken ...” Det viktiga, sägst det, är att sträva mot synsättet nr 1.

De som hör hemma i grupp 2 avbildas för säkerhets skull i tre karikatyrer.

Som sagt, biskoparnas ståndpunktstagande är något att se fram emot.

Hans Blix

Hans Blix, folkpartist, fd utrikesminister i Ullsten-regeringen och fd chef för Linje 2b i kärnkraftsomröstningen – utvecklade med förnuft ihop med Rune Molin och Olof Palme – är nu chef för det internationella atomenergiorganet i Wien.

Som sådan höll han nyligen ett stort tal där han varnade för att elbehovet i världen växer och att man inte skall skära ner utbyggnaden av kärnkraften.

Dårskapen Vietnam

I sin bok ”The march of Folly, From Troy to Vietnam” skriver Barbara W Tuchman om hur makthavare förblindats och vägrat att fatta de riktiga besluten.

Hennes bok är både läs- och tänkvärd. Det är givande att fundera lite djupare över vad det är för psykologiska mekanismer som styr människornas (makthavarnas såväl som oppositionens och opinionens) vilja att ta emot information som inte överensstämmer med ens tidigare världsbild – en gammal insikt inom psykologin.

En invändning man kan göra mot Tuchman är att ifrågasätta hennes utgångspunkt för resonemanget – att den amerikanska Vietnampolitiken var felaktig.

Låt oss ett ögonblick anta att den amerikanska Vietnampolitiken (i hög grad upptrappad av John F Kennedy) i själva verket hela tiden var riktig – även om kriget till slut förlorades till följd av den inrikespolitiska utvecklingen i USA.

Då skulle Barbara Tuchmans tes – att mot dogmatism, fastslagna principer och rädsla att förlora ansiktet slåss förnuftet förgäves – kunna vara en förklaring till att så många inom den allmänna opinionen i väst, i många fall förblindade av sitt socialist-inspirerade USA-hat, gick på den nordvietnamesiska desinformationen och i många fall blev dess redskap.

För det var väl trots allt ändå Nordvietnam hela tiden – när hörde man senast talas om FNL?

Den enda vägen

Feldts sk Tredje väg – vare sig åtstramning eller stimulans – håller på att bryta samman. Inflationen är inte på väg nedåt. Den uppgiften återstår för en borgerlig regering. För att minska inflationen och få ned såväl budgetunderskott som skattetryck kommer det att krävas hårda besparingar i de offentliga utgifterna. Det kommer inte att bli populärt.

När olika grupper kommer att protestera mot nedskärningar och hårda tider får den borgerliga regeringens svar bli detta: Regeringens politik är den enda vägen. Det finns ingen annan väg till sund ekonomi, fast penningvärde och

stabila framsteg. Det vore trevligt om det funnes någon annan väg men det gör det inte. Regeringens politik är inte en trevlig väg – men det är den enda vägen.

Rune Molin

låter via sin pressekreterare meddela att han inte har tid att låta sig intervjuas om Scargill och den engelska gruvarbetarstrejken. Efter Stockholms-Tidningens nedläggning fortsätter herr Molins varma intresse för öppen debatt.

Dementimaskinen

Olof Palme fördömer, kräver avbön, skrämmer och hans stab finner det allvarligt att det ges ut böcker om den sovjetiska underrättelseverksamheten i Sverige. Den socialdemokratiska "dementimaskinen" sätts i rörelse mot Bertil Östergren för dennes bok om Olof Palme – en bok som är en i möjligaste mån nyanterad och objektiv skildring av Olof Palmes person, möjliga bevekelsegrunder och politiska insatser.